

bam
bú

PUPPET

DAVID ALMOND

il·lustracions de Lizzy Stewart

Traducció de Míriam Cano

Editorial Bambú
és un segell d'Editorial Casals, SA

Publicat per acord amb Walker Books Limited,
London SE11 5HJ.

Títol original: *Puppet*

© 2024, David Almond, pel text
© 2024, Lizzy Stewart, per les il·lustracions
© 2024, Míriam Cano, per la traducció
© 2024, Editorial Casals, SA, per aquesta edició
Casp, 79 – 08013 Barcelona
editorialbambu.com
bambulector.com

Disseny de la col·lecció: Estudi Miquel Puig

Primera edició: setembre de 2024

ISBN: 978-84-8343-980-7

Dipòsit legal: B-11748-2024

Printed in Spain

Imprès a Índice, SL

Carrer D, 36 Sector C, 08040 Barcelona

Amb el suport del Departament de Cultura
i de la Institució de les Lletres Catalanes

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

El paper utilitzat en la impressió d'aquest llibre
prové de boscos gestionats de manera sostenible.

Qualsevol forma de reproducció, distribu-
ció, comunicació pública o transformació
d'aquesta obra només pot ser realitzada amb
l'autorització dels seus titulars, llevat d'excep-
ció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO
(Centro Español de Derechos Reprográficos,
www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o es-
canejar fragments d'aquesta obra (www.conli-
cencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45).

U

1

En Silvester es va despertar. Va pujar les escales costerudes que portaven a les golfes. Feia anys que no hi havia pujat. Un mussol udolava en algun lloc, a prop. Hi havia trànsit nocturn, no gaire lluny. La lluna brillava resplendent a la finestra que donava al cel.

En Silvester era un mestre titellaire que feia anys que no havia muntat un espectacle de titelles i es pensava que el món es devia haver oblidat d'ell. Però alguna cosa havia començat a canviar, les darreres setmanes.

A les parets, hi havia cartells de temps llunyans. Cartells que anunciaven les funcions del Teatre Màgic de Titelles d'en Silvester arreu del món.

Va seure al banc de treball, va netejar una mica de pols amb la mà i va apartar les teranyines. Va encendre el llum que hi havia

i es va quedar una estona assegut, amb les mans sota el feix de llum.

Semblava que pensés molt. O potser encara estava somiant.

Al banc de treball, sota la pols, hi havia trossos de titelles. Hi havia una capsa de cames superiors i cames inferiors a mig fer, una capsa de braços a mig fer. Bocins de fusta que encara no s'havien convertit en res. Fusta fosca, fusta clara, fusta robusta, fusta lleugera. Mans a mig tallar, uns quants peus deformats. Troncs bonyeguts, troncs prims. Del sostre, en penjaven amb cordills uns quants caps sense acabar. Hi havia pots de pintura vells i tubs de pega. Pinces i agulles i broques i trossos de paper de vidre i petites serres. Rotlles de filferro i metres de cordill. Una capsa plena de draps.

Només bocins i trossets. Fragments.

En Silvester va sospirar. Que n'era, de meravellós, tornar a ser entre totes aquelles coses, tornar a ser a les golfes, tornar a ser al banc de treball.

Era com tornar a la vida.

Les aranyes giraven en fils a la llum de la lluna i els porquets de Sant Antoni es passejaven pel banc. A baix, al sòcol de la paret, un ratolí feia xisclets.

—Hola, aranyes —va dir en Silvester—. Hola, porquets de Sant Antoni. Hola, ratolinet. —Va deixar que una aranya li correngués per la mà, i va riure perquè li feia pessigolles.

—Hola, mussol —va dir-li al mussol, que va tornar a udolar a fora.

En algun lloc, un nadó va començar a plorar i, encabat, es va tornar a calmar.

–Bona nit –va xiuxiuejar en Silvester–. Que dormis bé, petit.

Es va quedar mirant la lluna i, tot seguit, va posar-se a treballar.

Va fer servir filferro i unes pinces per muntar una cama i, després, una altra cama. Una era més llarga que l'altra. En una, l'articulació del genoll era molt inestable. Una era de fusta fosca, l'altra era clara. Hi va afegir peus: un amb una bota negra; l'altre, amb una bota marró. Va trobar un parell de braços, un amb uns músculs ben forts. Una mà tenia tots quatre dits, l'altra només en tenia tres. Va trobar un tronc prim i hi va lligar els braços i les cames amb filferro. Va agafar un dels caps que penjaven d'un cordill. Era de fusta de pi, d'un marró groguenc. El va enganxar al cos.

Movia les mans amb agilitat.

–Sigues valent –va dir-se en veu baixa–. Fes-ho tan bé com ho has fet sempre.

Va riure mentre el titella agafava forma entre les seves mans.

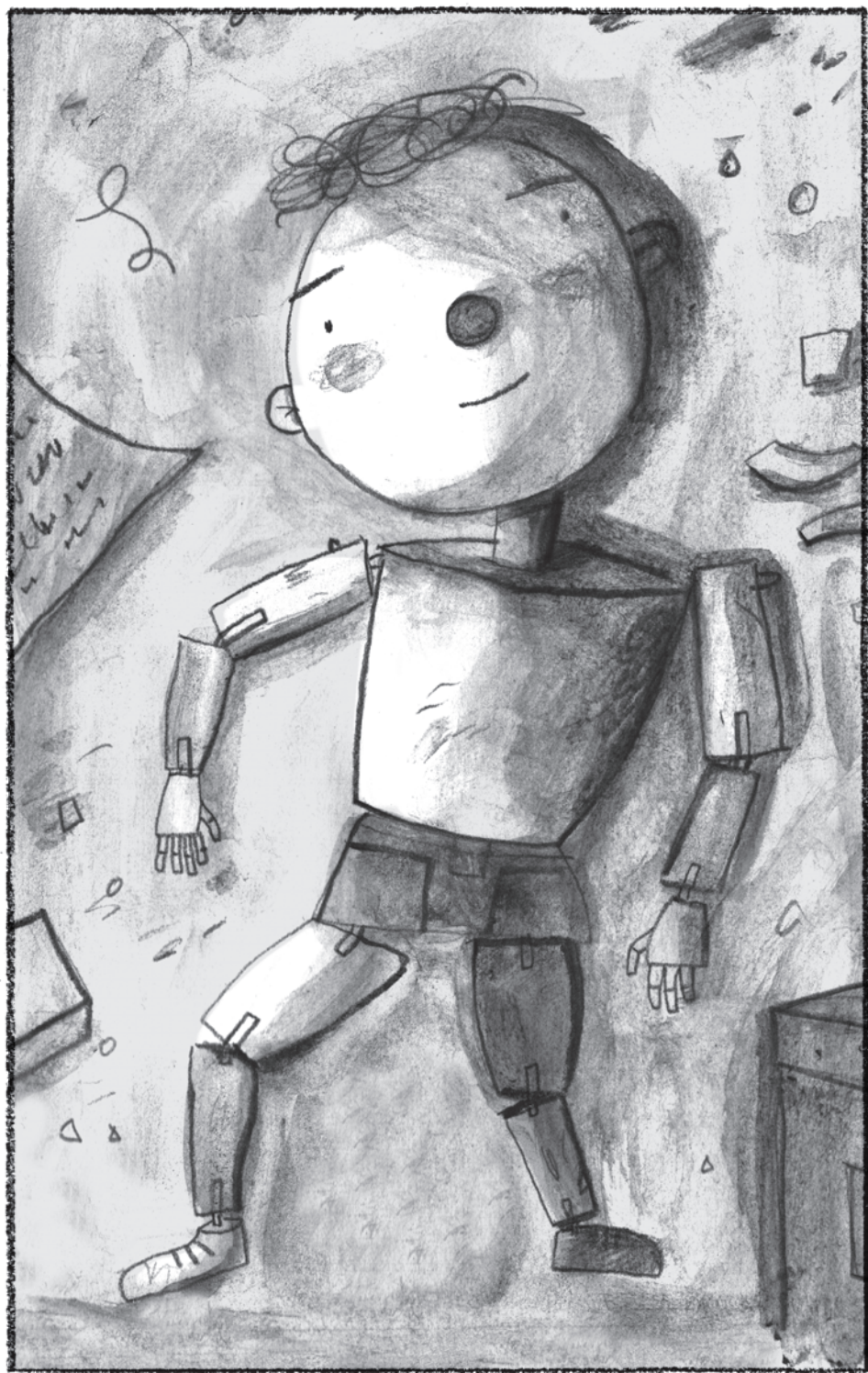
–Ets una cosa ben divertida! –va dir.

Va polir les galtes amb un paper de vidre i les va encerar. Va pintar-li els ulls de color verd. Va enganxar un manyoc de llana negra al cap per simular els cabells. Ara estava molt més reeixit!

Va mirar-lo fixament als ulls.

–Hola, titella –va dir.

Se li van remoure els records. Havia fet els seus primers titelles feia molt, molt de temps, quan només era un nen petit que vivia

tot just quatre carrers més enllà. Els feia amb pedaços de roba, cintes, amb rocs i pals, amb papers plegats, amb botons i cordill.

Els posava nom i els feia moure i hi tenia converses. S'inventava històries en què els titelles volaven a la lluna o fins i tot lluitaven amb dracs o viatjaven pel temps.

Els ensenyava a la seva mare i li deia: «Mira què he fet, mare!», i feia que li parlessin.

–Hola, senyora –li deien, quan eren educats.

–Hola, ximpleta –li deien quan no n'eren.

La mare li seguia la corda. Feia veure que estava encantada o terriblement ofesa. I sempre deia: «Ets un nano ben espavilat, Silvester!»

–De debò, que fa tant de temps? –va preguntar-se en veu baixa.

Va agafar una camisa verda i uns pantalons marrons de la capsa de la roba i va vestir el titella. Li va posar una gorreta al cap.

Va aguantar el titella davant seu. Era alt com un nen petit.

Va obrir-li els braços.

–Em pregunto –va dir– a quina mena d'història estranya podries sortir.

Va moure el titella endavant i endarrere, pel banc de treball.

El va fer caminar, el va fer voltar, el va fer volar.

El va fer grunyir com si estigués enfadat o fos salvatge.

El va fer cantar, li va fer fer rialletes i riure a cor què vols.

–En una història molt seriosa –va dir, amb una veu molt seriosa.

–En una història molt ximple –va dir amb una veu molt ximple.
–Potser en una història on t’enamoris. O en un conte farcit
d’aventures perilloses. O potser volaràs a Mart, o se’t menjaran
uns tigres, o...

En Silvester reia i reia tot sol.

Si n’era, de meravellós, fer un titella.

Va tornar a mirar els ulls del titella.

–Hola, titella –va dir.

–O-A –va fer el titella.

En Silvester se’l va quedar mirant.

El titella també el mirava amb els ulls verds, plans i buits.

Ai, era un somni i prou. Havia de ser-ho.

–Hola –va tornar a dir en Silvester.

Cap resposta.

–Que n’ets, de ruc, Silvester –es va dir.

Va deixar el titella damunt la pols i li va tocar la galta suau-
ment. Va fer un badall. Era molt tard. Hora de dormir.

–Bona nit –va xiuxiuejar–. Fins demà al matí.

Va apagar el llum i va tornar a baixar les escales costerudes.

Sí, li calia dormir.

2

Les darreres setmanes havien sigut més aviat estranyes, de molta feina. Tot va començar amb una carta d'un museu. Pel que semblava, a en Silvester no l'havien oblidat del tot. Volien muntar una exposició amb la seva feina. Hi exhibirien els seus titelles, les seves disfresses i els seus decorats perquè tothom els pogués veure. I en Silvester, és clar, va dir que sí. Estava molt orgullós que la seva feina estigués exposada per sempre més. De manera que ho van organitzar tot. I un matí en Silvester era a la cuina, esmorzant, i van picar a la porta.

Hi havia dos homes.

–Hola, Silvester –va dir un–. Em dic Francis i aquest és en Sol. Em sembla que ens esperaves.

En Silvester va somriure i es va apartar per convidar-los a passar.

En Francis i en Sol anaven carregats de caixes i bosses i fundes i etiquetes. Les van arrossegar cap a dins.

–Ets difícil de trobar, tu –va dir en Sol–. Ni ho sabia, que existia aquest carreró.

Llavors es va quedar quiet i va badar la boca, sorprès.

–Mare de Déu santíssima! –va dir en Francis.

Allà hi havia, escampades per la sala d'estar, les restes del Teatre Màgic de Titelles d'en Silvester. Hi havia dotzenes de titelles, alguns tan grans com un nen, d'altres no gaire més grans que la mà d'un nen petit, d'altres tan petits com un dit. Estaven estirats al sofà i asseguts a les cadires. Penjaven de cordills a les parets. Eren reis i reines i mags i fantasmes i dimonis i nenes i nens d'ulls grossos. Animals, dracs i fades.

L'escenari i les disfresses i les cortines estaven estirats sobre els mobles i escampats per la catifa.

–La feina de tota una vida –va dir en Silvester.

Durant una estona, els homes del museu només van mirar meravellats totes aquelles coses.

Quan van posar-se a treballar, estaven nerviosos i en Silvester va adonar-se que estaven preocupats per com es devia sentia ell.

–No us amoïneu –els va dir amablement–. Feu el que hagueu de fer.

Els homes es van relaxar, però anaven amb molta cura i ho tractaven tot amb molt de respecte. No paraven de dir com de bonic era tot, com d'increïblement ben fet estava.

–Et vaig veure –va dir en Sol–. Vaig veure el teu espectacle.

En Silvester va somriure.

–Ah, sí?

–Sí, quan era petit. Vas venir a la nostra escola a South Shields. Va ser... –De cop i volta, va aixecar els braços i va agafar un titella

concret i va esclafir a riure—. I ell hi sortia! —va exclamar—. Era una obra sobre els boscos més foscos!

—I tant! —va dir en Silvester—. Quina meravella! Aquest és en Jack, i aquell va ser un dels seus millors espectacles.

—Era fantàstic! El recordo entrant de puntetes cada cop més endins de la foscor!

—I te'n recordes, de com s'acabava? —Va preguntar-li en Silvester.

En Sol es va mossegar els llavis, va tancar els ulls i se'n va recordar.

—Sí! Ai, caram, el llop l'atrapava. El llop et va atrapar, Jack! Se't va menjar el llop!

En Silvester va assentir.

—És veritat! Però va tornar a sortir a fora, oi?

—Sí —va dir en Sol—. Jo era molt petit, estava petrificat de por! Tu vas tornar a sortir, Jack, i jo em vaig trencar de riure! —Va posar-se el titella davant dels ulls, sostenint-lo—. Hola de nou, Jack —va dir—. Te'n recordes, de mi?

El titella, naturalment, no va dir res.

—De debò que em vaig creure que se t'havien menjat! —va dir en Sol—. Ho vaig veure! El llop et va atrapar, va obrir les mandíbules... i nyam! Se't va empassar.

Va fer veure que era el llop. Va fer veure que es menjava en Jack.

—Com dimonis t'ho vas fer? —va preguntar-li a en Silvester.

En Silvester va riure i va arronsar les espatlles.

—Anys de pràctica.

–Era màgia –li va dir en Sol–. Era com si els titelles fossin vius de debò!

En Silvester va tornar a somriure.

–Això deia tothom. Màgia. Però només era qüestió de feina i trucs enginyosos.

Va tocar el braç de fusta d'en Jack.

–Tothom volia que fos de debò, oi, Jack? –va dir fluixet–. Per això era tan fàcil enganyar-los.

–Suposo que sí –va dir en Sol. Va començar a embolicar en Jack amb paper de seda–. Em sap greu, Jack –va xiuxiuejar–. És el que toca.

–Adeu, amic –va dir en Silvester–. Gràcies per tots els calfreds i les rialles. Ens veurem al museu.

En Sol va deixar en Jack dins de la caixa.

Va embolicar més titelles amb cura. Els tractava amb tendresa, com si tots i cadascun d'ells fossin vius.

–Adeu, amic –els xiuxiuejava en Silvester a tots–. Gràcies, vell camarada.

–No tens fills a qui deixar tot això? –va preguntar en Francis.

–Disculpa? –va dir en Silvester.

–Que si no tens fills que es puguin fer càrrec del teatre de titelles.

–Ah, no –en Silvester va fer que no amb el cap–. Només érem jo i la Belinda, i ella ja no hi és –va assenyalar una foto de la paret–. És allà –va dir.

I sí, era allà, la seva dona. Mirant-los, somrient-los molts anys enrere, quan era jove.

En Frances i en Sol s'hi van estar tot el dia.

Van posar els titelles dins de les caixes.

Van plegar les disfresses i les van posar en bosses.

Van embolicar els decorats en plàstic de bombolles.

Van plegar les cortines i les van desar en caixes.

Tot estava curiosament etiquetat.

Moltes coses estaven desgastades, descolorides, trencades, esquerdades. En Francis va dir que al museu hi havia experts que netejarien i restaurarien el que poguessin. Però en Silvester també va sentir com xiuxiuejava a en Sol que potser algunes coses s'haurien d'acabar llençant.

Quan tot va estar empaquetat, van tornar a deixar en Silvester sol.

Van dir-li que tornarien aquella setmana, més endavant, amb la furgoneta.

3

No gaire dies més tard, va rebre una altra visita, una noia que es deia Louisa. Era de la universitat i escrivia una petita història sobre el Teatre Màgic de Titelles d'en Silvester. El llibre es vendria al museu quan comencés l'exposició.

Li va fer un munt de preguntes sobre els seus espectacles i viatges. Quin va ser el primer espectacle? Quin va ser el millor? A quants llocs va actuar? Quines eren les anècdotes més curioses que havia viscut?

En Silvester va respondre la majoria de les preguntes, però n'hi va haver unes quantes que li van costar.

Va revisar quaderns vells i àlbums de retalls.

—Han passat tantes coses que costa recordar-les totes —va dir—. De vegades les dates i els llocs exactes se me'n van del cap.

La Louisa li va fer uns copets al braç.

—No passa res —va dir—. La memòria fa males passades, oi? —Va prendre moltes notes—. A Google també hi trobaré informació, espero.

—Vas veure algun dels nostres espectacles, tu? —li va preguntar en Silvester.

—Jo?

—Sí. Potser quan eres petita.

—Oh, em sap greu. No. —Va gargotejar més notes—. La veritat és que als meus pares no els agradaven gaire, els titelles... —va admetre.

—No els agradaven?

—No. Deien que eren una ximpleria.

—Pobreta —va murmurar en Silvester—. Pobres pares —va sacsejar el cap en pensar-ho—. I tu, pensaves que eren una ximpleria? —li va preguntar.

Ella hi va pensar una estona.

–Crec que sí, almenys durant un temps. Aleshores vaig començar a fer-me gran i em vaig adonar que eren fantàstics.

Ell va somriure.

–Que bé –va dir suaument.

Llavors li va explicar un viatge que ell i la Belinda van fer a les illes d'Escòcia. Com van actuar per a les famílies en una platja preciosa mentre un grup de dofins saltava i saltava al mar, ben a prop d'ells.

4

Aquella setmana va ser estrany tenir caixes apilades a la sala d'estar i pensar en tots aquells titelles encabits a dins.

De vegades en Silvester s'hi inclinava al damunt, com si esperés que els titelles es xiuxieguessin coses o estiguessin plorant per demanar que els alliberessin.

De vegades picava les tapes amb els dits.

–Com va tot, per aquí dins? –preguntava–. Tot va bé?

De vegades se'l menjaven els dubtes. Ja feia bé, de donar tant coses? De permetre que el museu s'ho quedés tot? Però sabia que sí. Ja no faria més espectacles, a la seva edat. I estava bé que la gent ho pogués veure tot, fins i tot si no hi havia cap història, fins i tot si els titelles s'estaven ben quietes.

I tenia els seus records. Tenia tots els àlbums de retalls que havia anat omplint al llarg dels anys, plens de retalls i fotografies. Hi

havia cartes d'admiradors d'arreu del món, de totes les edats. Hi havia fotografies i pòsters penjats a totes les parets de casa seva. Hi havia fotos del seu teatre, dels seus titelles, d'ell i l'admirable Belinda, quan eren els amos del millor teatre de titelles del món sencer.

5

En Sol i en Francis van tornar amb la furgoneta uns quants dies després. Gairebé no passaven pel carreró estret. Van aparcar just davant de la porta de la casa.

En Silvester volia ajudar-los, però en Sol va dir que no.

–Seria un desgavell, que caiguessis i et fessis mal –va dir.

–Fes-te una tassa de te –va suggerir en Francis–. No trigarem gaire a carregar-ho tot.

En Silvester tenia ganes de picar de peus a terra i dir-los que no era un vellet dèbil, que encara era un nen, de cor, però no ho va fer. Al cap i a la fi només estaven sent amables i considerats.

Els dos homes van treure-ho tot per la porta principal i ho van carregar amb cura a la furgoneta.

–Adeu, estimats amics –va murmurar en Silvester–. Gràcies per tot. –I després, va assentir–. Ja podeu tancar les portes, Sol –va dir.

En Sol va tancar les portes de cop i va passar la clau.

Van encaixar les mans. Van quedar que es tornarien a veure al museu.

En Silvester va mirar com la furgoneta s'allunyava pel carreró, en direcció a la plaça, fins que va girar una cantonada i la va perdre de vista.

Li van lliscar unes quantes llàgrimes galtes avall.

–No passa res –va dir–. És el millor.

Quan va tornar a entrar, es va aturar davant de la fotografia de la Belinda, a la paret. Va mirar aquell rostre bonic i somrient, aquells ulls marrons preciosos.

–Ja està –li va dir–. Ja no queda res –i li va tornar el somriure–. Però estan escrivint el llibre, el museu els està esperant, i tot-hom ens recordarà.

Va anar cap a la cuina i es va preparar una tassa de te i un entrepà de formatge Cheddar i cogombrets, el seu preferit.

–Vida nova, Silvester –es va dir.

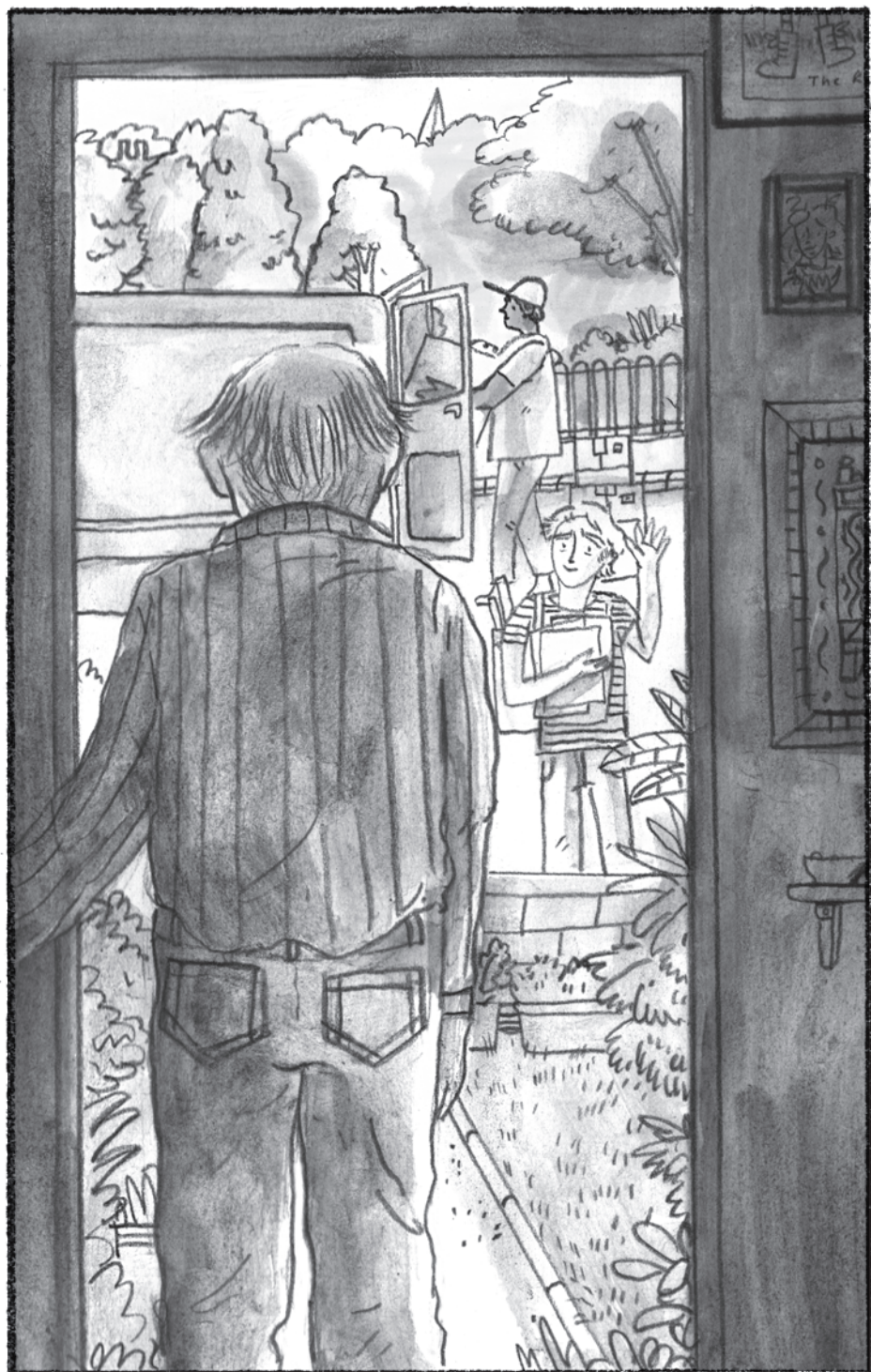
El dia va passar.

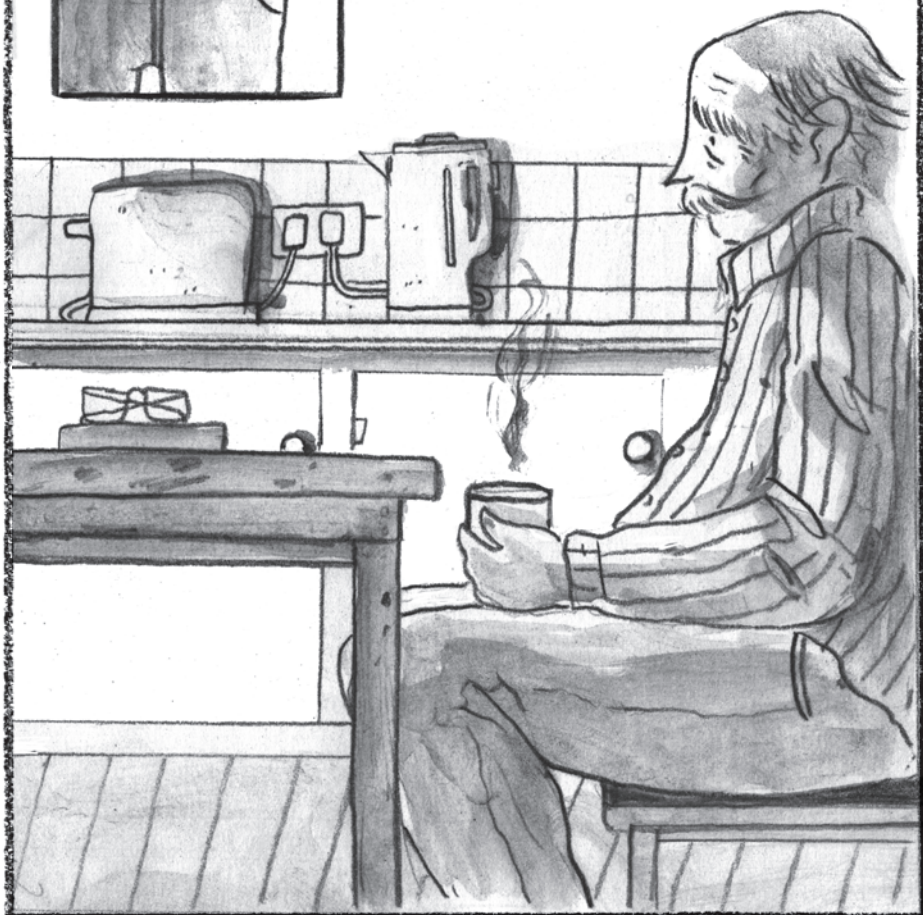
Un mussol va udolar en algun lloc.

–I què faràs, ara? –es va preguntar en Silvester.

No n'estava segur.

Què és el que hauria de fer un titellaire que s'està fent vell quan tots els titelles han tocat el dos? Hi va pensar una mica. No li venia res al cap, llevat de les imatges dels titelles i els fragments

de les històries que sempre l'acompanyaven. I que potser no marxarien mai.

De vegades reia en passar per les habitacions buides. Sí, s'havien endut moltes coses, però se sentia estranyament lliure. Tornava a sentir-se jove.

Van passar més dies. Va netejar i endreçar la casa. Va dormir molt bé, millor del que ho havia fet durant anys. Una nit rere l'altra de son ben profund.

Aleshores, una nit de lluna plena, es va despertar i li va semblar que les golfes el cridaven.

Feia segles que no hi havia pujat.

Va mirar l'escala costeruda.

Hi va pujar.

Va seure al banc de treball i va fer un titella nou.

I el titella va dir:

—O-A.

I en Silvester no s'ho podia creure.

Devia haver sigut un somni, oi?

O sigui que se'n va tornar a baix a dormir.

I va tornar a dormir bé.

I així va passar una altra nit.

Bambú Joves lectors

La gran aventura
Jordi Sierra i Fabra

La Laia i el vent
Nathalie Pons Roussel

La Bruna i el bloc B
Maria Enrich

Contes verticals
Alegria Julià

El pop inquiet
Miquel Ribas Figueras

*El segrest del
Capità Pebrot*
José Manuel Blanco

Sir Gadabout
Martyn Beardsley

*Sir Gadabout,
del foc a les brases*
Martyn Beardsley

*Atenció! En Vranek
sembla del tot inofensiu!*
Christine Nöstlinger

La cala del Mort
Lauren St John

Segrest al Carib
Lauren St John

Kentucky Thriller
Lauren St John

*Les germanes Crostó,
agència d'investigació*
*El misteri de la tifa
de gos abandonada*
Anna Cabeza

També van ser joves
Jordi Sierra i Fabra

Cita a Rússia
Lauren St John

L'últim gat birmà
Rosa Moya

*El noi que nedava
amb les piranyes*
David Almond |
Oliver Jeffers

*Que bé que ens ho
hem passat!*
Michael Morpurgo | Quentin
Blake

*Les germanes Crostó,
agència d'investigació*
El misteri dels llobarros
Anna Cabeza

La tribu dels Zippoli
David Nel-lo

L'odissea de l'Ollie
William Joyce

Projecte Galileu
Joan Anton Català

Tar Tar Blau
Pinin Carpi

L'any del Gat
Jaume Copons

*Aventures extraordinàries
d'en Massagran*
Josep M. Folch i Torres

Estel fugaç
Ursula Wölfel

*Les germanes Crostó,
agència d'investigació*
*El misteri del paper de vàter
volador*
Anna Cabeza

*Les germanes Crostó,
agència d'investigació*
*El misteri del Katastròfik
Futbol Club*
Anna Cabeza

L'Olga i el crit del bosc
Laure Monloubou

*Les germanes Crostó,
agència d'investigació*
*El misteri de la mòmia
desapareguda*
Anna Cabeza

Puppet
David Almond | Lizzy Stewart

Què hauria de fer un titellaire quan és vell i està sol i tots els seus titelles se n'han anat?

En Silvester decideix fer un darrer titella. És una coseta estranya, que no s'assembla a res que hagi fet abans. Quan en Silvester li parla, en Puppet li contesta. Quan en Silvester l'aixeca, comença a caminar... I, un matí, en Silvester agafa en Puppet de la mà i s'atreveix a treure'l a veure món...

Una història plena de màgia sobre l'amistat, la creació i el cicle de la vida.

